

Talousarvion ja suunnitelman 2027-2029 laadintaohjeet ja suunnittelukehys vuodelle 2027

Kaupunginhallitus 22.06.2026
269/02.00.00/2026

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma seuraavaksi kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hallintosäännön 78 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Suunnittelukehyksen asettaminen käynnistää vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman valmistelun. Suunnittelukehys on kaupunginhallitukseen nähden sitova talousarvion valmistelupohja, jonka mukaisesti palvelualueet ja lautakunnat valmistelevat vuoden 2027 talousarvioesityksensä.

Suunnittelukehyksen pohjana on valtuuston 15.6.2026 hyväksymän talouden tasapainotusohjelman mukainen vuoden 2027 toimintakate ja tasapainotusohjelmassa vuodelle 2027 linjatut toimenpiteet. Verotuloarviot perustuvat kesäkuussa 2026 päivitettyyn Kuntaliiton veroennustekehikkoon ja talousarvion tasapainotusohjelman mukaisiin veroprosentteihin. Valtionosuudet on arvioitu kesäkuussa 2026 päivitettyjen valtionosuuslaskelmien pohjalta.

Käyttötalouden suunnittelukehys annetaan palvelualuekohtaisesti nettomääräisenä. Mahdolliset menojen lisäystarpeet kuten lainsäädäntöön perustuvat vaatimusten muutokset, sopimuksiin ja sitoumuksiin perustuvat hinnoittelumuutokset, palkkojen sopimuskorotukset yms. tulee lähtökohtaisesti rahoittaa asetettujen kehyksien sisältä. Hankintalain muutoksista aiheutuvat kustannusvaikutukset arvioidaan vielä erikseen.

Investointisuunnitelma tarkennetaan talousarviovalmistelun yhteydessä. Investointeja suunniteltaessa arvioidaan myös niiden vaikutukset käyttötalousmenoihin ja poistoihin. Kokonaisinvestointitasosta, investointikohteista ja toteutusaikatauluista päätetään talousarviovalmistelun aikana.

Taloussuunnitteluprosessin kokouskäsitteilyjen aikataulu

- Toimielimet käsittelevät alaistensa palvelualueiden talousarvioesitykset syyskuussa siten, että ne ovat valmiit viimeistään 23.9.2026. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviovalmistelun tilannetta 28.9.2026.
- Valtuusto päättää kaupunkistrategiasta 5.10.2026. Toimielimet käsittelevät kaupunkistrategian mukaiset talousarviotavoitteensa ja mahdolliset talousarvioesityksen tarkennukset lokakuussa siten, että ne ovat valmiit viimeistään 28.10.2026. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviokokonaisuuden 2.11.2026 ja antaa ohjeet jatkovalmistelulle.
- Valtuusto päättää vuoden 2027 veroprosenteista 9.11.2026.
- Kaupunginjohtajan talousarvioesitys valmistuu 23.11.2026.

- Talousarviota ja siihen liittyvää henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa käsitellään yhteistoimintaelimessä ennen kaupunginhallituksen lopullisen talousarvioesityksen tekemistä.
- Kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioesitystä 30.11.2026 ja tekee lopullisen talousarvioesityksensä valtuustolle viimeistään 7.12.2026.
- Valtuusto päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta 14.12.2026.

Keskeistä laadintaohjeesta

Oheinen laadintaohje sisältää talousarvion laadinnan lähtökohdat, talousarvioprosessin kuvauksen sekä talousarviokehityksen laskentaperiaatteineen, kehityksen mukaisen tulossuunnitelman ja rahoituslaskelman. Lisäksi annetaan ohjeistusta talousarvion valmisteluaineistojen sisällöstä.

Oheismateriaali:

- Talousarvion ja -suunnitelman 2027–2029 laadintaohjeet ja suunnittelukehys vuodelle 2027 (luonnos, päivitetään ennen kokousta laskenta-aineistoilla)

Lisätiedot: Talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni, puh. 040 579 8702, salla.manni@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä oheisen talousarvion ja -suunnitelman 2027-2029 laadintaohjeen sekä suunnittelukehityksen vuoden 2027 talousarviolle.

Kaupunginhallitus päättää määrätä, että toimielinten tulee tehdä annetun suunnittelukehityksen mukaiset talousarvioesityksensä viimeistään 23.9.2026.

Kaupunginhallitus toteaa, että talousarviota laadittaessa on huomioitava valtuuston 15.6.2026 hyväksymä talouden tasapainotusohjelma ja sen edellyttämät toimenpiteet.

Päätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote ja oheismateriaali lautakuntien puheenjohtajat, palvelualuejohtajat, palveluyksiköiden esihenkilöt, talous- ja tietohallintojohtaja